

Plymouth, Pa., 2 d. Liepos.

Isz naujienu, kokios pareina isz visų lietuvių apgyventų vietų szioje žemėje, lengva persiliudyti, kad gadyne tautiskio snudumo tarp mūsų iszeivių smarkiai eina galop. Lietuviai visur atsigaivaliūja ir dairosi apie savę, supranta reikalingumą susirizimo į vie nybę ir reikalą apsiszvietimo. Paziurėkime koks sziaūdien diktokas skaitlius „Susivienijimo“ sąnarių, kiek pagalbių draugyszių, kiek tai grynai lietuviszkų parapijų, kiek kunigų lietuviszkų, darbūjančius ant lietuviszkos dirvos (?), o tai yra didiai svarbiūs naujienos, lemiančios lietuviams iszbridimą isz to lenkiszkojo purvyno, kuriame jie nū pat atsiradimo ant amerikiszkosios žemės skurdo. Nors lietuviai neprisizavino lenkystę, suteikiamą jiems per lenkiskus pravadyrius dėl pakėlimo kulturiszkai lenkiskų iszeivių ir parengimo tokiu budu tinkamų ukėšų dėl naujos tėvynės ir užtarėjų dėl vargstancios po sunkiausiu jungu senosios tėvynės, vienok užsikrėtę daugybe bjauriausių ligų, kuriose lenkai nū senai yra pagarsėję. Todėl mes ir džiaugiamės kad lietuviai sziaūdien yra atsitolinę nū lenkų, ne dėlto, kad butume kokiais „apsigimusiais“ neapkęstojais jų tautos (kaip dabar jų tuli fanatikai mus nutaria) bet vien dėlto, kad tame matome iszlygą kulturiszko pakėlimo mūsų iszeivystės ir parengimo jos, kolei yra laikas, prie darbų dėl savo tautos ir tėvynės. Su lenkais mes velytume ir norėtume isz daugelio priezascių prietelystę turėti, bet įvykimas jos priguli nū jų paczių, o ne nū mus.

J. A.

Isz Lietuvos.

— Suvalkų rėdyba. Kas

traukia žmones į Ameriką? Man rodos, kad labjausei vilioja patys amerikiečiai su savo laiszkais. Kol buvo Amerikoje sunkus laikas, bedarbės, amerikiečiai raszydami laiszkus (gromatas) giminėms į Lietuvą nesigirdavo, kad „apsirėdo ir pavalgo kaip ponai“, tik vis skųsdavosi, kad „sunku“. Iszeivystė isz Lietuvos, ne pakurstoma, tik auszinama tokiais laikais, kone visai buvo apsistojus. Retai, retai jei kas, tik lyg isznetyčių, sprukdavo į Ameriką. Bet regimai laikai persimainė. Vis tankiaus ir tankiaus pareina isz Amerikos laiszkai su žiniomis, kad darbai, o su jais ir uždariai, prasidėjo. Vienas ir kitas raszo: „mieli tėveliai, broleli“, ar ten „sesute, prisiegele! apznaiminu, kad gavau darbą, uždirbu po 10 dolerių ant nedėlios. Jei norėtu tas ir tas, tai galiu atsiųsti szipkortę (laivakortę)“ ir t. t. Na ir klibinama tokiais ir į jų panasziais laiszkais, iszeivystė pabudo. Vėdikams per rubežių vėl prasidėjo auksinės dienos: negali skųstis, kad neturi ką vesti, o vesdami nulupti.

Negana tokių, kurie su žinia giminių iszkeliauja į suvis nežinomą szalį, pradeda atsirasti ir tokių, kurie slapezia nū tėvų ir giminių dumia „už balos“. Jau andai rasziau, kaip iszbėgo vienas vyrukas, tėvams nežinant, isz sodžiaus Laszinių. Dabar paženklinu da du panasziu atsitikimu. Isz kaimo Trakiszių (Kvietiszko valseciaus, Senapilės pav.) iszbėgo į Ameriką, pasivogęs nū tėvų pinigų, vaikas J.... Isz kaimo gi Kumelionių*) buvo pabėgus mer-

*) Kelis syk patėmijau, kad gimtinį kaimą skulptoriaus Pijaus Vėlioniszko – Kumelionius, vadina isz lenkiszko Kumelėnais. Vietiniai gyventojai savo kaimą vadina „Kumelioniais“ (Kumelioniai). Yra jis Liudvinavo valseciaus, Kalvarijos pavieta.

gina P.... iutė su jaunikiu, siuvėju (kriaucziūm) K. Tik, ant laimės ar nelaimės, tieviem nenusisekė: Prusūse jų suėmė ir pargabeno namon.

Tai gi Amerikoje turbūt jau nors isz dalies, pasibaigė sunkus laikas bedarbės, bet kas gali pasakyti, koki szimet bus metai Lietuvoje? Sausmetis, kaip Demokleso kardas, karo ant vieno plaukelio ant mūsų galvų. Lyti vis nelyja, o žemė jau iszdžiuvus baisiai ir truksta. Rūgiai žydi ir pradeda drauge nokti. Jau ir miežiai kur ankstybesni, ant kalnelių, kur sausiaus, pradeda plaukti, vos pakilę nū žemės. Ant kelių dulkių daugybės, ir toš taip iszdžiuvę ir lengvos, kad pravažiavus vežimui visas debesys jų pakyla ir ilgai nenusileidžia ant žemės. Paziūrėjus tolyn į laukus, rodos jie aptraukti kokiais dumais, tik drumstai mėlynūja aplinkui. Turbut toš paczios dulkės nū kelių laksto. Prie to viso karsztis su vėju da labiau džiovina žemę. Taip sziaūdien (10 sėjos) kada raszau szius žodžius, yra szilumos 24 laipsniai R. pavėsyje, o prie tokios szilumos traukia toks smagus vėjalis, kad net medžiai svyrūja. Žinoma, toksai oras traukte traukia isz žemės paskutinį drėgnumą o drauge ir žmonių gerovę.

J. Vėžys.

— Vilniaus rėdyba. Javai, sausai augdami, labai menki. Vietomis dabar palynojo, gal tas sziek tiek pataisys. Kopustų rasodą nuėdė kirmėlės, dėlto žmonėms sunku jos gauti. Kiti net toli turi nuvažiūti pasijieszkot rasodos.

Iszdegus miesteliui Aiszisz-kėm, Vilniaus gubernatorius iszdavė paliepimą, kad niekas miestūse ant gatvių (ulyezių) nerukytų nė pypkių, nė papirosų.

— Merkinės (Trakų pav.) mokytojas Dreko yra labai bjaurus žmogus. Žiemą jisai pats važinėja po sodžius ir žiuri ar negalės kur suimti kokį „daraktorių“ benokinant vaikus. Mokykloje (iszkaloje) gi suvis nepadoriai su vaikais apsieina: musza jų be milaszirdystės, kitiems net galvas pramusza, o keikia tokiais bjauriais žodžiais, kaip moka keikti tik maskoliszki kareiviai. Dabar aplinkiniai gyventojai džiaugiasi tik pamislija, kad ji gal iszkels kur kitur isz Merkinės. Mat žandai praneszė vyriausybei, kad mokytojas Dreko laiko pas savę paleistuves mergas. Visi toki daiktai lyg padvai maskolių missijonioriams? . .

Kur žmonės mažiaus apszviesti, ten pilna visokių suktybių. Tarp kitko, sztai kas darosi. Desėtnikai paeilium, panedėlyje, turi eiti „ant stоекos“ pas miravą arba assessorių. Kuriam eit, paskiria szimtinįkas (sotnikas). Rodos menkas daigtas, kiekviens galėtu žinoti savo eilią, vienok ir czia be suktybių neapsieina: kur turtingesni desėtnikai užmoka szimtinįkui 10 rublių ant metų ir spakaini, nės už jų turi paskui „stоекas“ atlikti biednesniejie, kurie neužmokėjo 10 rublių. Tūs pinigų paskui sotnįkas pasidalina su uriadnįku. Žinoma, ne visur galėtu tokias aiszkias suktybes daryti, bet Vilniaus rėdyboje da daug tokių daigtų gerai nueina, kurie kitur nenusisektu.

V. Stajaras.

— Lida, Vilniaus rėdyboje. Daug yra raszoma nū Žemaičių pusės, nū Kauno, Suvalkų rėdybos, bet nū Vilniaus kraszto ypacz nū tų pakraszčių, kurie su gudais susieina, mažne nieko, arba menkai ką žinome. Lidos pavietas yra tai nū senovės per lietuvius užkariauta Gudijos dalis, Dai-

nuvos kunigaikštystė, pasčiau per lietuvius užgyventa. Per tai tame kraszte gūdai su lietuviais maiszosi, o nū kokio szimto metų gūdiszkoji ir lenkiszkoji kalbos lietuvių tarpe pergalėti pradėjo vis smarkiu žingsniu pirmyn eidamos. Jeigu kokiame kraszte lietuviai dar gūdiszkos ar lenkiszkos kalbos nepasisavino, tai tas kalbas gerai moka ir iszmano, o jų vaikai lenkiszškai ar gūdiszškai iszmokę, lietuviszškai jau nenor kalbėti, taip kad lietuviszkoji kalba yra tenai ant isznykimo, kaip pagoniszka kalba per ponus ir bajorus nū senovės persekiojama. Ir lietuviai ano kraszto savo ponams ir kaimynams patikėjo, kad jų kalba tai pagoniszkoji niekam netikusi liekana. Per tai kad poniszki kitą kart baudžiaunikai po ponų įtekme budami, pagal ponus linkti turėjo ir lenkus ir gudus net sulyg sziolei virsdami, tai buvę karaliszki žmonės lietuviai, prie savo kalbos ir senoviszkių būdų pasiliko. Dabar dar Lidos paviete nekuriūse krasztūse lietuviszkoji kalba užsilaikė kaip po tai Eisziszkių parapijoje, Budzitvos kaime, kuris ant Budzitvos upės kraszto atsiranda, Badunio parapijoje ir kitur. Badunio parapijoje lietuviai ne tiek laukų gaspadoryste, kiek galvijų auginimu užsiima, nū ko sziaame pigiame ant javų laike didelius pelnus traukia, kas yra vertas pasekimo. Kitų parapijų lietuviai, kaip tai: Žoludko, Szczucryno, Vasiliszkių, Iszczolnų ir t. t. arklių auginimu užsiima ir tai tokių, kurių prekę 500–600 rublių daaina. Tu gerų arklių auginimo pradžia nū grovo Grabauskio paėjo. Tas ponas, didelis arklių mylėtojas, savo žmonėms, kurie po jo valdžia kitą kart buvo, liepė prispirtinai prie savo puikių drigantų Mazeikonų (Możeikowo) dvare (Iszczol-

nos par.) kumeles vesti. Tas prispirimas, kuris isz pradžios gaspadoriams nepatiko, dabar ant gero iszejo, nės jų įpėdiniai, arklius augindami, isz jų didelį pelną daro.

Lidos miestas turi dabar 4,000 gyventojų nors pirm gelžkelio įsteigimo tik tai 500 turėjo. Dar čia teberiokso senovės Lidos lietuviszkoji pilis, kurios sienos turi dar ant penkių sieksnių augsztumo, bestovint prie kelio, kuris isz miesto į gelžkelio vagzalių eina. Nors valdžia per arkeologiszkos ciecoriszkos draugystės paliepimą tos pilės mūrus czėdija, bet laikas anūs griaua ir akmenai nū virszaus krisdami, gali netiktai kada žmogų užgauti, bet ir užmuszti.

Isz tos priezasties, kad čia daugel lietuvių su gūdais ir lenkais susimaiszė ir jų kalbas pasisavino, pasavintose kalbose daugel lietuviszkių žodžių atsiranda. Ir taip galima čia girdėti tokį žodį kaip: *poszor* nū lietuviszko *paszaro*, o žmonės nekartą kalbanczius: Nierma *naudy!* nėra *naudos* ir t. t.

Isz prispaudimo priezasties tame kraszte jau daugel žemės į maskolių rankas perėjo, labjausei dvarų.

— *Telszių pavietas*. Telszčiai guli gražioje vietoje ant kalno prie ezero. Yra tai menkas zydiszkas pavietavas miestas, kur lietuviszkoji prekyba užsilaikyti negalil). Szjmet viens lietuviszka čia kromą buvo uždėjęs, bet su zytais konkurencijos neiszlaikęs – bankrutavojo. Per tai, kad nėra konkurencijos žemės pirkinėjime per ukazą, kuris daleidžia pirkti aną maskoliam ir po mažus sklypelius nekurims lietuviams²⁾, su parda-

1) Lidoje prieszingai nū kelių metų krikszczioniszkoji prekyba, gelžkelį pravedus, kilti pradėjo.

2) Tokiems, kurie jokio mokslo neturi o taip jau savo giminės tarpe nei jokio inteligento, tai yra: kunigo, daktaro, advokato ir t. t.

vikų skriauda, ana tapo mažne už niekus atidūdama arba, geriau sakant, iszplėsiama. Sztai pirm asztūnių metų Telszių parapijoje Gerdviliai ir Berginėnai p. Tautkaus, 4 valakus žemės, už kuriūs isz valnos rankos davinėta 6,000 rublių isz licitacijos p. Girtautas nupirko už 3,150 rublių. De-gaiczių dvaras arti Telszių už 73,000 rublių į kitas rankas perėjo.

Kaunatave, Telsz. par. bažnyčią sugriovę, maskoliai cerkvę jau pastatė, taip jau ir Telsziūse, nors jau ten viena buvo. Telszių paviete burliokai yra pasivaissinę po kaimus: Riszkenūse (Telszių parap.) Kepurenūse (Kontauczių parapijoje), Alszedziūse ir t. t. Visi tie burliokai, o ypacziai tie, kurie jau čia gimė, visiszkai gerai lietuviszškai kalba.

44.

Prie Szaltūnos upės kranto (Resiainių pav.) kur žvirą dėl kelių taisymo imta, daugel žmonių kaulų, drabužių, brilių ir su smulkiomis pinigais portmanetų pasirodė. Pagal Plekių dvaro dokumentų isztirta, kad čia kitą kart mar-kapiai buvę.

23 Balandžio sen. stil. per szventą Jurgį apie Resiainius ant czysto mėlino dangaus sziaur-vakarinėje pusėje baltas kryžius davėsi matyti. Buvo tai nedėlioje. Kryžius tas buvo ant dangaus nū sumos sulyg miszparų, dievmaldystės laike. Žmonės isz bažnyczios iszeidami tą kryžių matė, į kruvas rinkosi sprendami; vienį rokavo kad bus didelis szaltis, kiti kad giedra, vėl kiti, kad bus svieto galas, marai ir t. t. Visi labai nusiminę buvo.

— *Joniszke*, Szaulių paviete per asztūnis verstus nū čia gyvena p. Vaineikis, kurio sunus lanko Maskvos universitetą juristiszka fakultetą. Maskoliai daboja labai inteli-

gentus, o labjausei studentus, ant kurių netiktai ant vietos, kur jie mokinasi bet ir kelyje ir namieje akį turi. Taigi p. Vaineikis, kuris pirmiau Jelgavoje p. Varaszauskio kasztu gimnaziją pabaigė ir į Maskvos universitetą įstojo, per tas dienas pas tėvą namon ant at-laidų buvo pargrįžęs. Bet turbūt senei nū maskolių dėl lietuviszkių knygų platinimo pažvelgtas buvo, kad 3 Birželio atlekė čia isz Szaulių prokuroras su žandarų pulkauniku ir policija, kratą darydami, o tik tai tris lietuviszkius kalendorius atrasdami. Buvo ir kitas senas lietuviszkas knygas suėmę, bet tas metė szalin. Studento Vaineikio tada nebuvo namieje. Taigi szeszias ar septynias mylias nū Szaulių atvažiavę, o mažnė nieko ne-atradę, lyg musę kandę, namon nuvažiavo. Maskoliai labai nusidyvyjo, kad jie į Vaineikio namus atvažiavę, ir apie kratą apznaiminę anų nenugandino. Senis Vaineikis pasakė, kad norite, kratykite, labai tai man galvoje! Bene mislyjo kad kada kratyti atvažiavo, tai žmonės jiems į kojas puls!

— *Palavenės* parapijoje, Panevezio paviete yra Baraniszkių kaimas, kur gyvena tik tai keli lietuviai, o visi kiti yra burliokai, atsiųsti čia po paskutiniam lenkmecziui, 1864 mete. Tie taip gerai su lietuviais susigyveno, lietuviszkos kalbos iszmoko, kada po gaisrui, kuris ten pirm poros metų atsitiko, o burliokus nelaimingais padarė, lietuviai kaip kaimynai isz aplinkinių kaimų aniems padegėliams sienmedžių, sziaudų (kulių) dėl stogų dengimo, ir kitų dalykų apscziai privežė. Burliokai tie ant jųko batiuszkas (popus) ir arkirėjus turi, mūsų bažnyczias lanko, netiktai gaspadoryste, bet ir akmeniniais darbais užsiimdami, isz akmenų visokius paminklus,

kryžius, girnas ir kitus dalykus dirba.

— *Jeluksza*, nors Kuržemėje rokūjasi, bet prie Lietuvos pagal kalbos priguli, nors nevisai, nes čia yra ir latviai ir lietuviai to kraszto išsiginiaavę, nės kitar jau lietuviai ne lietuviskai, bet lenkiskai kalba.

Taigi apie tą vietą „Latweeschu Awises“ kalba: „Jeluksztoje vieną kartą ant nedėlios ketvergais turgai atsitinka. Tas pavieto miestas nėra didelis, taigi čia nū galo iki galui gaspadoriai su savo vaisiais suvažiūja, taip kad turgus kitą kart yra per virsų pilnas. Kromai ir karčiamos yra čia žydų rankose. Žydams nėra valna karčemų ant savo vardo turėti, bet jiems tai nieko nekenkia: krikščionys, ant savo vardo patentus paima ir szinkūja, – bet visa karčemos tyarka eina žydiszakai, ant czystatos maž yra žiurema, ir vis yra neszvarumas: stalai nū ryto lyg vakarui yra alumi ir arielka aplieti, nenušlūstyti, stiklai bjaurus. O kada svecziams reikia jau pinigų užmokėti, tai szinkarka bėga nū bufeto szaukti žydą, idant tas savo rankomis kapeikas priimtu.

Apie kelis mūsų tepliorizkus talentus žinome, bet norime dabar ir vieną muzikalizką talentą paaiskinti. Sztai gavau dagirsti, kad Szaulių paviete, Žagarės parapijoje arti Skaisgirio, Žaibinių kaimė yra piemenėlis Tuminas ar Tamaszauskis vardu, kuris ant piemeniszko ozragio su keturioms skylutėms artistizškai grajyti moka, o kiti sako, kad dudūja taip puikiai, kad tartum orkestrai pritaria. Moka anas ir ant kitų instrumentų labai puikiai dudūti ir grajiti. Kada anas vakare dudūja, tai net iš kitų kaimų žmonės klausytisi ateina.

Kad butu kam tą vaikiną priglobti ir mokslą dūti, tai labai puikus muzikalizškas talentas ant mūsų tautos garbės iszeitu.

Lietuvoje universitetą pirm daug metų Vilniuje pakasavojus, mūsų jaunūmenė turi mažne po visus Maskolijos universitetus mokslo sav jieszkoti. Kūlabjausei jiems patinka Petropilio universitetas, kur jų daugiau kaip trisdešimts atsiranda. Po to pagal skaitliaus eina Maskvos universitetas, kur jų, kaip dažniau 27 atsiranda. Kaip žinoma dėl 9 Suvalkų rėdyboje gimusių lietuvių nū valdzios yra paskirta stipendija. Toji priderėjo tiems iš jų, kurie Maskvos universitetą lankė. Bet su laiku pasirodė, kad kiti iš suvalkiečių geriau į Petropilio universitetą traukia. Iš tos priežasties dvi stipendijos iš Maskvos į Petropilį perkeltos tapo. Tos stipendijos susideda iš to, kad iš jų besinaudojantieji už universitetą su virszum šimtą rublių per metus nemoka ir po 30 rublių ant mėnesio gauna. Taip kad toji stipendija ant kožno turi vertumą ant 400 rublių per metus, pragyvenimo ir pasimokinimo išgalejimą dūdant. Po kitus universitetus po daug mažiau lietuvių atsiranda.

Maskvoje iš viso yra 4,000 studentų, iš kurių ketvirtoji dalis prie pasiturusių ir turtingų priguli, kiti turi arba iš stipendijų pasinaudoti, arba kitais darbais, kaip tai lekeijų davinėjimu užsiiminti, idant nors vargingai pramisti. Iš lietuviszkų studentų Maskvoje besimokinančių, mažne visi prie beturčių priguli arba iš namų arba nū kunijų giminių paszalpos taip mažai gaudami, kad tas dėl jų izmitimo neužtenka. Iš tos priežasties daugel lietuvių per vakacijas po laukus lekeijų jieszko, idant sziek tiek pinigų

ant tolesnio mokslo surinktu.

Žaltys.

Isz Kitur.

Suvienytos Valstijos.

— *Atlanta, Ga., 27 Birzelio.* Cochrane, Ga., tula Wm. Nobles užmokėjo \$10 nigeriui G. Jones'ui, kad tas nužudytų jos vyrą. Kada tas tapo izzpildyta, lavoną užmusztojo palaidojo Nobleskienė su pagelba nigerio ir dviejų savo dukterų. Visi paliko aresztavoti. Noblesas buvo senu farmeriu paviete Twiggs. Jones suvisu prisipažino kaltėje. Jis pasakė, kad prie užmuszimo Nobleso užteko trijų szuvių iš kurių vieną davė pati Noblesienė. Apylinkyje vieszpatauja didelis noras atkerszyjimo žmogzudžiams.

— *New Bedford, Mass.* Pereitą sanvaitę izsbėgo iš vėžių trukis arti szio miesto, prie kam tapo 2 žmonės užmuszti, o 30 baisei suzeisti.

— *Bradford, Pa., 1 d. Liepos.* Counte Mckean, kur sziamė laike ugnis naikina girias, pranesza iš Kinzua Valley sekantį atsitikimą: Dienoje kada paszėliszka ugnis naikino viską ir žmonės nuvargusieji iš bado veik mirė, jūdas debesys užėjo ant dangaus ir lietus pradėjo lyti. Su lietu pradėjo kristi iš virszaus žuvys nū vienūlikos colijų ilgio. Iszalkę žmonės, radę jais nukritusias ant žarijų ir izškepusias, su dideliu pamėgimu paszeziavojo.

Kinzua Valley žmonės labai nusistebėjo tūmi nepaprastu atsitikimu, bet tas pūlimas žuvų parėjo ne iš ko kito, tik tai per izzplovimą jų iš upės Kinzua Creek per paszėliszka lytų su vėtra.

— *Augusta, Me., 27 Birzelio.* Norridgwock'o kalėjime

randasi keturios įstabios žmogiszkos iszžiuros, pasodintos tenai už vagimą avių. Tie žmonės tapo aresztavoti Brighton'e, kur prigulėjo prie bandos, susidedanczios iš 40 ypatų, kurie neturi jokių namų, tik tai gyvena vasarą gioriose palei kanadišką gelžkeilį, žiemągi ūlose, kaip dykiejie žvėrys. Vaikszeziojo jie veik nūgi, o jų pečiai niekūmet veik napridengti, yra apaugę tankiais, stambiais plaukais apie 3 colius ilgio. Jų kalbą sunku suprasti. Dienoje, kurioje jūs susodino į kalėjimą, įvyko tarp jų pesztynė, kame susidraskė ant savę paskutines drapanas. Policija užsiėmė sujieszkoti ir resztą tų dykųjų žmonių.

— *San Francisco, Cal., 27 Birzelio.* San Francisco ap-lankė vakar vakare, apie 6-tą valandą paszėliszka ugnis, kokios tas miestas neatmena nū 50 metų. Auka tai ugnei pateko apart daugelio namų dėl gyvenimo, suvirsz 12 dirbtuvių ir magazynų. Padarytos blėdies aprokūja ant 1½ milijono dolerų.

— *Minneapolis, Minn., 27 Birzelio.* Laike atsitikusios čia ugnies, szeszi ugnies sargai paliko užmuszti, o keli ap-laike paojingas zaisdas. Augsztas muras virto ant nelaimingųjų, suteikdamas jiems smertį arba sunkias zaisdas. Blėdį padarytą per ugnį apskaito ant \$90,000.

Paskesnis telegramas pranesza, kad 9 ugniniai sargai liko užmuszti.

— Pusczioje gulinczioje apie Mapimi Mex., rasta lavonų trijų negrų, prigulinečių prie jųdujų kolionistų, kurie tris mėnesius tam atgal pargabenti iš Alabany. Nigeriai pabėgo iš kolionijų, norėdami pargrįžti į Suvienytas Valstijas ir numirė ant puszeijos iš

bado ir troszkimo.

— *Pittsburgh, Pa.* 25 d. Birzelio, Antanas Metzger, žinomas anarchistas paviete Alleghanos, turintis 81 metą, pildė patzudystę per idėjimą savį ausį bombos, kurią paskui davedė į trukimą. Galva liko sudraskytą į gabalėlius.

† *Vilnius*, 9 dieną Birzelio, apie 10 valandą iš ryto persiskyrė su šiūm svietu Vilniaus dyecezijos vyskupas, Antanas Pr. Audiejonis, pergyvenęs 59 metus amžiaus, o apie 5½ metų vyskupystės. Iki paskutinei valandai vyskupas buvo dideliame karsatyje, pokam, kada pulsas pradėjo slobnyn muszti ir pradėjo alpti, padėjo jį ant lovos, kur ramiai priėmęs gramnyčią iš rankų klupojancio numylėto savo kapelijono, kn. profesorius Pr. Volodzkos, prie atskaitymo maldų už mirsztantį per kn. kanauniką Pranckevycių, išleido paskutinį kvapą. Szale klupojo kitas vyskupas kapelijonas, kn. Hanuseviczius.

Sekanczią dieną eksportavo kuną szv. at. Vyskupo Audiejonio iš namų į katedros bažnyčią. Tukstancziai žmonių buvo susirinkę ant gatvių; daugybė moterių rau-dojo.

Nabasznią nesze 8 klierikai.

Ant laidotuvių per valdžią buvo uždrausta pributi iš aplinkės kaip kunigam, taip ir vyskupam.

— *Konstantinopolis*, 28 d. Birzelio. Shakir Pasza, pirmas Sultono adjutantas, tapo nubalsūtas ciesoriszku komisorium dėl vedimo reformų Armenijoje. Jo pavaldinis vardas skamba: ciesoriszkas inspektorius.

— *Hamburgh*, 28 Birzelio.

Sziadien buvo byla ant padirbtojų pinigų Kronemeyro, Thiesovo, Nestliro ir Dechovo, kuriūs aresztavojo jau metai laiko atgalios. Sudas nukaltino pirmutinius du kiekvieną ant 8 metų kalėjimo, Nestlerą ant keturių, Dechovą gi ant trijų metų.

— *Roma*, 27 Birzelio. Kardinalas Gibons apleis 1 Liepos Romą ir keliu ant Paryžiaus į Hollandiją pargrįsz atgal į Baltimore. Kardinalas yra labai džiaugsmingas iš szirdingo priėmimo, kokį datyrė nū popiežiaus.

— *Londonas*, 27 Birzelio. Central News aplaikė telegramą iš Bielogrado apie muszas, kurios atsitiko po Egri Palanka. Maisztininkai po vadovyste nekoko Gavienskio Suspeite turkus daugelio vietose. Musztynės tēsėsi keturias dienas. Bažnyczios likosi apkeistos ant ligonbučių. Po muszai po Kratau, visiem suzeistiem nukirsta galvos.

— Iš Santiago pranesza, kad 40 maisztininkų užpūle ant plantacijos Forta po Sancta Anna ir apiplēsze ją; pesztynėje užmuszė tris žmones. Po Caney del Stillo pulkaunikas Michelena su savo vaisku sumuszė dalį maisztininkų, iš kurių 22 krito muszoje. Apylinkėse Cartajenia pasirodė dalis maisztininkų po vadovyste Mariono Pino.

— Baisios vėtros, pavadens aplanko Czekiją, Syryją ir Vengriją. Daug ypatų prazaidė gyvastį iš priezasties pavandenio.

— Gyvenimas kunigaikszcio Ratiboro, vokiszko konsulio szioje vietoje, tapo uždegtas perkuno — ir sudegė iš pamatų. Kunigaiksztis su szejmyna vos spėjo išsigelbėti iš liepsnų.

ti iš liepsnų.

Kareivio sužiedotinė,

Apysaka iš baudžios gadynių.
(*Latv. ruzė Upits, liet. g. I.*)

(Tąsa.)

Kaip po valandėlei Petras rengėsi eiti namon, Trynė atsiminė, kad dar neesanti uždariusi kletį, ir tūjaus išėjo laukan. Petras išeidamas susitiko su Tryne beveik krutinė krutine sudurdamu: jis pagriebė merginai už rankos ir meldė, kad ji jį palydētu. Tiktai kaip visi namiszkliai jau buvo susėdę aplink skūmę prie vakarienes, Trynė įėjo ir pakabino kleties raktus.

Petras saviszklus rado dar nemieganczius — ant muros visus besėdinczius ir beszekucziūjanczius. Įvairi buvo apsprendžiamas kareivio gyvenimas Maskolijoje, kiek ten vargo ir bedos turi iszkentėti nū svetimtauczių. Gaspadinė rūszesi apie peczių kad ką gardaus padaryti, kaip pati sakė, Petrui dėl užkandos. Mazi vaikai negalėjo iszkęsti nesiklausia motinos, ką sziro verda vakarienei. Veik jie iš džiaugsmo praneszė visiems, kad motina deszras kepa.

VII.

Kalėdos jau buvo netoli. Pirm trijų dienų darbininkai tapo paleisti, kad galētu atsakancziai pasirengti ant szvenczių. Toks pono gerumas nebuvo laukiamas. Kas žino, ar jis butu paleidęs, jeigu pirm to nebutu darbininkams prizadėjęs, tarydamas: kaip greit visus linus iszminsiti, tai paleisiu ant szvenczių ankszciaus. Apart to, zinoma, neuzmirszo pasakyti, jog, jeigu su linais nepabaigs, tai visai nepaleis ant szvenczių. Suprantama, kad darbininkai per dienas ir naktis dirbo kūsmarkiausei, taip, jog jau pusėje sanvaitės linai buvo pabaigti ir patys tapo paleisti.

Tacziaus nekurie persznekėjo, jog urėdas, jeigu ir butu prizadėjęs, savo žodžio nebutu iszpildęs; bet ant laimės szis dar negalėjo eiti prie vedimo ukės. Tuli net sakė, kad jau urėdas esąs sveikas, bet tikt nesidrovjs žmonių akyse pasirodyti.

Nū kalnėnų szia sanvaite buvo darbe arkliganis Andrius ir mergina Barbė. Arkliganis tame laike, pakol Petras nebuvo namieje, visad ėjo darban. Jis, tegul dar jaunas buvo vaikas, buvo gana stiprus visūse darbūse ir gana greitas; todėl ponas iš jo džiaugėsi. Paskutiniame laike prie linų jis buvo per daug nusikankinęs taip, jog beveik vargiai galėjo pareiti namon. Vienai Barbei reikėjo neszti visas lietas, o netoli namų Andrius visai priilso taip, jog Barbė dar jam turėjo pagelbėti eiti, idant ant kelio nepasiliktu. Barbė drąsino vargšą vaikną: kaip pareisią namon, tad vėl busią gerai, gaspadinė jūdu atgaivinsenti.

Taip ir buvo. Gaspadinė Andriui tūjaus liepė eiti gulti, tad padavė jam pūdą, taukzvakes galelį ir dūnos szmotelį, pamokindama ligonį:

„Tu, Andrukai, esi trukį gavęs. Ar tai matyta! per dieną ir naktį sunkius mintuvus kilnoti — tai nėra jūkai! Bet nieko nekenks, veik vėl busi sveikas. Szį dūnos szmotelį su degancziu zvakgaliu uždek ant bambos ir aulink szį pūdą užvoszk ant deganczio zvakgalio. Už valandos visi skausmai nusztrauks į pūdą, o iki rytui tu busi sveikas kaip ridikas“.

Andrius nelaukė, pakol jam dusyk sakys — ir antrą rytą jis visiems ant džiaugsmo galėjo pasakyti, kad skausmai po teisybei sulindę į pūdą.

Visi rengėsi ant szvenczių. Vyrai jieszkojo sausų malkų ir reikalingų žabų; moteriszkos trinė sudinus, plovē stu-

bas, kepė ragaiszius; vaikinai sijojo dėl kiaulių pelus, Andrius galvijams kratė kratinį ir kapojo skujas. Visų rankos buvo pilnos darbo.

Bet darbas ėjo gerai. Jau pusiaupavakaryje buvo pirtis iszkurinta. Moteriszkoms dar šis tas buvo nuveikti, merginoms iszpūszi grinczią zalio mis skujomis ir plonomis skiedrelėmis: vyrai jau nusiavė kojas ir ėjo pirtyn.

Kaip tai yra smagu po sunkių darbų gerai nusiplauti ir iszsiperti, apie tai tikt tikras darbininkas žino, kuris niekur ant jūko neprideda rankos. Kaip tai smagus kožnas darosi, tarsi isz naujo užgimęs.

Vakarienei gaspadinė buvo parengusi minksztus ruginius kleckus ir keptus kogalvius. Gaspadorius atneszė uzbone putojanczio alaus ir supilstė į skardines, ant stalo esanczias. Jau tikros szventės prasidėjo. Ragaisziai viens po kitam gaiszo nū stalo; laikais tikt alus skubino valgytojus, padėti ragaiszi ir mėsos szmotelį, o iszsigerti.

Po vakarienei tapo maldos atskaitytos, tad vėl isz naujo tapo skūmė apdengta, žvakė, žirnių bliudas ir dūnos kepalas uždėti. Jau prasidėjo įspėjimai.

Andrius griebia balaną (szakalį) ir laužia. Jei szakalys lužtant perplyszta, tai laužancziam ateinantį metą laukiama liga; jei neperplyszta, tai bus sveikas iki ateinanczių žiemos szvenczių.

Andriui ant nelaimės szakalys lužtant įplyszta. Jis truputį nusigandęs, nori laužti kitą szakalį, bet nekurie jam nepavelyja: jau nieko ne gelbsti, kas buvęs — buvęs.

„Kas tav, Andriau, perbėdos? Tu jau žinai, kaip pilvo skausmus iszvyti; juk tav gaspadinė padūs kokį pūdą. Kitos ligos tav nebus!“ Petras, jį iszjūkdamas, sakė.

Andrius dar daugiau nusi-

gasta, atsitraukia ir atsisėda ant muro. Gaspadorius ragina, kad reikia eiti oran pasiveizėti, kuriam szeszėliui nėra galvos, tam reikia mirtį; bet nei vienas to neklausė. Tokių dalykų nieks nenor žinoti.

Dabar merginos jautojosi, kurios ateinantį metą isztekės. Jos suvynioja isz pakulų du kamūliu, abu sudeda greta, vieną pavadina vaikinu, antrą mergina, tad abiems podraug prileidžia ugnį. Jei abu degdami pasikelia augsztyn, tad minėtasis vaikinai ateinantį metą apsives su taja mergina, jei ne — tad neapsives. Jau beveik viso valsecziaus vaikinai ir merginos yra iszjautoti, niekas nebegali priminti kokią porą, kurią dar galėtu su pakulomis leisti į orą. Czia netikėtai Barbė pasižiuri į Petrą, kurs ten pat prie skūmės sėdi, padaro du kamūliu ir, ugnį prileisdama, szauk:

„Stypnėkų Trynė — mūsų Petras!“

Visi pilnu balsu pradeda jūktiesi ir su didžiausiu žingeidumu žiuri į kamūlius; sziedu sudega ant skūmės, nesikelia augsztyn. Petras tarsi su piktumu pažvelgė ant Barbės, o sziai nelabai gerai pasidarė ant duszios. Daug linksmesne ji butu, jeigu kamūliu butu pasikelusiu augsztyn, tad ji galėtu erzinti Petrą. Po to dar visokios bovos buvo laikomos; ankszcziau neina gulti, kaip tikt 12 valandą.

Abi mergini suziugžda ir, pasiėmusi skaras, iszbėga lauk. Barbė atsiminė, kad reik eiti indus plauti. Jūdvi jūkdamosi nubėga iki kopustų daržui ir paėmusi apszalusius indus, rėkia: „o tu žioge, žioge, li, isz kurios pusės szuneliai sulos, ten bus mano jaunikis“.

Taip Stypnėkų merginos įeina į kiemą ir pradeda jūktiesi. Kalnėnų merginos ateina ir visos sueina vidun.

Trynė nū gaspadinės papraszo miežių, tad merginos pagauna gaidį ir visos sueina į szalinį kambarį. Miežiai tapo paberti į ketures kruveles ant stalo ir gaidys paleistas ant stalo. Kožnai merginai yra zinoma kruvelė. Isz kurios kruvelės gaidys pradės lesti, tai ta ateinantį metą isztekės. Pirmucziausei gaidys knabtelėjo Stypnėkų vienos merginos — Katrės kruvelę, tad grįždamas su koja iszberia kelis grudus isz Barbės kruvelės, kuriūs suleso ir tad atsuka prie Kalnėnų antros merginos miežių ir lesa. Trynės miežiai lieka nejudinti. Merginos tarp savęs jūkiasi.

„Tav, Tryne, dar ateinanczius metus reiks mergauti, ar nori, ar nenori“, Barbė jūkdamosi sako: „asz pirmiau tavę mėginau su mūsų Petru su pakulomis iszkelti į orą, bet nei vienas nepasijudino, sudegė ten pat ant stalo. Dabar vėl gaidys nenori nei žiurėti į tavo miežius. Man visgi dar yra viltis, nesa gaidys nors porą mano grudelių kliudė“.

Visos garsiai pradeda jūktiesi.

Lauke prie Stypnėko durių trankosi vaikinai, jie nor įeiti vidun, pamatyti ką merginos veikia. Akimirgoje ugnis užgesta, gaidys pagautas. Vaikinai įeina, visur tamsu, Stypnėkų Katrė su gaidžiu slapcziai iszeina lauk. „Ką jus czia darėte?“ užklausė vaikinai.

Merginos nieko neatsakė ir tūjaus iszsmunka lauk.

Kalnėnų merginos nubėga namon. Pas Kalnėnus dar visi ant kojų, tai kiskį gauda, tai szeszka, tai kitas bovas veikia.

Pusiaunaktis jau arti. Dar valandėlę ir jau nauji metai — ar augalingas, ar ne. Gaspadorius liepia įneszi du kibiru (viedru), vieną pilną su vandeniu, kitą tuszczia. Jis pats

paima uzboną, tris sykius semia vandenį ir pila į tuszcziajį viedrą: ryt iszsaikūtas vandū taps persaikūtas. Jei bus daugiau, ne kaip trys uzbosai, tai bus turtingi metai, jei tiek pat, tai vidutiniai, jei mažiau, tai vargingi. Visi eina gulti. (Toliaus bus.)

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

— *Baltimorė, Md.* Gūdotinas „Vienybės“ Rėdytojau! meldžiu patalpinti į savo laikrasztį szia žinutę: Szv. Kazimiero kareiviszka draugystė įsitaisė puikią velevą (karuną), kurios paszventinimas atsilauks 14 d. Liepos 95 m. didei iszkilmingai. Ant tos iszkilmės apvaikszcziojimo yra užpraszytos sekanczios draugystės: dvi kareiviszkos, dvi lenkiszkos, viena czekų, viena deiczų ir draugystė szv. Jono Kriksztytojaus. Taipgi podraug užpraszone visus lietuvius ir lietuvaites isz Baltimorės ir aplinkinių miestelių pributi tą dieną į bažnyczia ant ėmimo dalyvumo toje iszkilmėje. Vardan visos draugystės pasiraszau sekretorius

Jūzas Mازهika.

— *Chicago, Ill.* 20 Birželio 95 m. Gūdotinas „Vienybės“ Rėdytojau!

Vardan visos Lietuvių katalikų parapijos, dabar naujai užsidėjusios vakarinėje dalyje miesto Chicagos, nūszirdziai meldziame jus patalpinti į savo laikrasztį sekantį straipsnelį: Mes lietuviai, gyvenantieji vakarinėje dalyje miesto Chicagos, supratę, kad dėl mūsų yra labai nenaudinga vaiszczioti į pietinės dalies miesto lietuviszka bažnyczia, susitarėme uždėti naują parapiją, po vardu Apveizda Dievo. Suradome labai puikioje vietoje bažnyczia ir kleboniją su trimis lotais ant pardavimo ir, gavę ant labai lengvų iszlygų, nupirkome. Dabar mum lie-

ka tik tai surasti gerą, dievūtą lietuviską kunigą, o tada turėsime visą vigadą.

Ateinantį parapijinį susirinkimą turėsime 7 d. Liepos m. ant 4 valandos po pietų, ant Pulawskio salės, po N. 800 Ashland Ave, kur užprasyme tą dieną visus dievūtus lietuvių susirinkti kūnoskaitlingiausei.

Parapijos Komitetas.

„Susiv“. reikaluose.

(Tęsa.)

Carbondale, Pa. prie kūpos:

1. Didžiūnas Jurgis,
2. Dzikas Antanas,
3. Kairūnas Mikas,
4. Staszinskas Antanas,
5. Prusas Jonas.

Pittston, Pa. kūpos:

1. Didžiūnas Petras,
2. Didžiūnienė Jieva,
3. Krutulis Raulas,
4. Pilkionis Jūzas,
5. Snapauckas Karalius,
6. Kazlauckas Jonas,
7. Valiukonis Mikas.

Canzas City:

1. Kazlauckas Zigm.

Plymouth, Dr. szv. Jūzapo:

1. Zdanys Vincas,
2. Galinis Jonas,
3. Kardokas Jūzas,
4. Galinienė Konstancija,
5. Kardokienė Agota.

Forest City, Dr. szv. Jurgio:

1. Valentynavyczia Mamertas.

Chicago, Ill. Prie kūpos:

1. Ezerskis Karolius,
2. Bagdanavyczia Jonas,
3. Girdvainis Anastazas,
4. Jokubaitis Ignotas,
5. Norvyła Ignotas,
6. Latonis Jonas,
7. Nomanas Ignotas,
8. Dalinskas Antanas,
9. Szerksznys Feliksa,
10. Skabickis Jūzas,
11. Jasulaitis Stasys,
12. Sarapinavyczienė Barbora,
13. Žyvatkauckas Stepas,
14. Žukauckas Pranas.

Philadelphia, Pa. Prisiraszė prie „Susiv.“ ir paėmė „Susiv.“ Charterį su pradžia szio

mėnesio Drė szv. Jurgio (isz Frankford.):

1. Gelumbauckas Antanas,
2. Mockevyczia Mikas,
3. Doczka Tadas,
4. Matusevyczia Kazys,
5. Varvolis Jūzas,
6. Tarbunas Justinas,
7. Kleinotas Kazys,
8. Mockevyczia Antanas,
9. Jeneliūnas Jonas,
10. Szkaparas Kazys,
11. Bainauckas Kazys,
12. Kleinotas Jonas,
13. Rudavyezia Pranas,
14. Sinkevyczia Petras,
15. Bairūnas Stasys,
16. Petronavyczia Ignotas,
17. Bairūnas Dominykas,
18. Bairūnas Feliksa,
19. Kurlendskis Dominykas,
20. Okulyczia Leonarda,
21. Sinkevyczia Jonas,
22. Didjurgis Antanas,
23. Dapkevyczia Jonas,
24. Kazukauckas Kazys,
25. Steponavyczia Klemens,
26. Užinskas Stepas,
27. Szemetas Adomas,
28. Sinkevyczia Kazys,
29. Ginkevyczia Jūzas,
30. Szemetas Antanas,

New York kūpos 30 Geg.:

1. Steponaitis Jonas,
2. Grigalius Tamoszius,
3. Maszalaitis Stasys,
4. Grigalienė Marė,
5. Maszalaitienė Pranė,

Cleveland, kūpos Geguz.:

1. Kulikauckas Pranas,
2. Meriszkevyczia Petras,
3. Turauckas Petras,
4. Bieliauckas Jonas.

Ontonagon, Mich. 23 Geg.:

1. Gelzinis Stasys (am. popierose) St. Cogsvelles,
2. Gelzinaitė Katrė.

Ontonogon kūpa susideda isz 4 sąnarių, virsziniku anas yra Jūzapas Sziupis.

Shaft, Pa. prie Drės szv. Izidoriaus:

1. Maciejūnas Petras,
2. Kuras Andrius.

Prie kūpos:

1. Kazlauckienė Jieva,
2. Vitkauckas Motiejus.

Elizabeth, N. Y., kūpos d.

9 June:

1. Remeika Antanas,
 2. Kazlauckas Jūzas,
 3. Goberis Jurgis,
 4. Kazokevyczia Jonas,
 5. Degutis Jonas,
 6. Remeikienė Ona.
- Cleveland, „Susiv.“ kūpos:*
1. Žvingila Tamoszius,
 2. Žvingilienė Marė,
 3. Skunskienė Ona.
- Forest City, kūpa:*
1. Buivida Jurgis.

Viso labo prie „Susiv.“ dar prigulėtu į 1863 sąnarius, jei gu visi prigulincziai užsimokėtu prigulinczus mokėstis. Bet veltu daug yra sykį prisiraszė paskiaus nenori mokėti.

Iszaiszkinimas.

Nekurie pikti, neprilankus mus „Susivienijimui“ lietuviškai, kas zin ar isz piktumo ar isz pavydumo, kad „Susiv.“ taip didei pradėjo platyties, ar tai vėl isz priezasties kokio kerszto, pradeda žmones ypacz draugystes nū „Susiv.“ atkalbinėti, sznekėdami visiems, kad draugystės „Susivienijimui“ netikėtu ir charterio isz „Susiv.“ neimtu, nės anas nės sas geras. Galys buti anas charteris geras nės mato, kad per courtą iszdūtas, bet girdi, tik Luzernės pavieta, ne visoje Amerikoje. Tokio charterio, kad visoje Amerikoje butu geras, Courtas negalėjęs Lietuvams iszdūti.

Niszmanėliai! Kad anie charteriai, kuriūs „Susiv. Liet. Am.“ iszdūda nebutu geri, tai senei jau butu vietinės valdžios prikibę prie anų draugyszių, kurios nū mus charterius paėmė, o dabartės nors del tiek jau draugyszių charterius iszdavėme, da nė vienai nieks nieko nepasakė – matyt kad tie charteriai geri.

Bet tiems niszmanėliams gerai reikia iszaiszkyti ir į jų kaukoles įkalėti apie gerumą tų charterių.

Taigi pirmiaus jie turi žinoti, kad Amerikoje ne vienas tik mus „Susivienijimas“ iszdūda charterius del savo mažesniųjų draugyszių – tokių susivienijimų yra daug: jie patys žino ir girdėjo gal apie Susivienijimus – arba Unijas kriauczių, mainierių, staliorių, zecerių, plytnių ir t. t. ir t. t., girdėjo gal taipgi apie anūdu garsius Susivienijimus „Knight of Labor“ ir „Amer. Relway Union“, arba anūs nedoriūsius „Amer. Protection Army“, Masonų draugystę ir daugelį, daugelį kitų dorų ir nedorų... ką po visą Ameriką yra prasiplatinę... O ar jie mislinat del kiekvienos savo szakos arba kūpos atskiriam charterius ima?

Kur tav? – Kievienas isz virsz minėtų Susivienijimų iszima ten, kur užsideda viena abelną charterį, o paskiaus kūpoms patys nū savęs charterius dalina. Angliszkai tos kūpos vadinasi „lodge“. Tie piktadėjai, ką taip priesz mus „Susiv.“ kalba, man rodos, patys apie tai gerai žino.

Taigi tegul taip pat žino, kad mūsų garbingas „Susiv.“ ant to pat pamato ir su tom pat provom yra uždėtas ir niekas jam kenkti negali.

Kada taip tūs niekadėjus sumuszi ir sukvailini, jie isz kitos vėl pusės draugystes, prisirasziusias prie „Susiv.“, gasdina.

Įkalbinėja draugystėms, buk „Susivienijimas“ galys paverzti draugystės, kuri prie „Susiv.“ prisiraszo, kasą – „gal, girdi, pinigūs nū jus atimti“...

Bet Lietuviai ant tų nieksų ambrijimų nepaiso, – Lietuviai juk žino, kad „Susivienijimas“ yra uždėtas ne kad Brolius skriausti, tik kad aniems pagelbą neszti.

Lietuviai taip gi numano, kad „Susiv.“ ir norėdamas vieno cento nū tų draugyszių negalėtu atimti, nės patys turi

unijas kriauczių, mainierių, kurios yra szakoms, „lodge“ anų didelių angliszkų unijų, ir žino kad anos angliszkosios prie jų kasos nieko neturi.

Taip ir su mūsų „Susivienijimu“.

Dyvytis tik reikia, kad tokias paskalas o da leidžia tarp žmonių – ir tai da neva seni Amerikonai... kaip ir kokie grinoriai isztikro...

Gromatnyczia.

Tai Czalitkai Antanui. Tamsta nori prisiraszyti prie „Susiv.“, sakaisi pinigų jau kasieriui iszsiuntę, bet kur Tamsta gyveni? Prasza! kad atraszyti, o nepadūdi adreso?

Kn. J. Žilinskas

„Susiv.“ prezid.

Pittston, Pa., paaukavo dėl mirusio „Susiv.“ sąn. likusios naszlės: Domin. Gvergždžio.

1. kun. J. Zlotorzinskas \$1,00
2. A. V. Tepliusis \$1,00.

Detroit, Mich. „Susiv.“ kūpos užmok. dvi posmer. po 15c.

1. Urbantas Simanas.

Plymouth, Pa. Dr. szv. Kazimiero užmok. posmer. po 15c.

1. Vaitukaitis Jonas.
2. Miliauckas Jurgis.

Forest City, Pa. Dr. szv. Antano, nepādūta kiek sąn. užmok. metinę ir posmertinę, kas yra labai blogai.

I Pasargą. Siuncziant vardus sąnarių užsimokanczių, metinę ar posmertinę, reikia padėti vardą Dr. ar kūpos, ir iszskur, ba tropijasi kartais ap-laikyti tokius laiszkus, kurių se nėra pasiraszyta kas siuntė ir isz kur, tas neatbutinai reikalingas dalykas, ba kitaip negalima jokios tvarkos padaryti, o ant galo kaltina „Susiv.“ vyriausybę, jog nėra gero parėdko, o da grasina atsimetimo nū „Susiv.“; kaip gali būti gera tvarka jog taip yra.

„Susiv.“ sekretorius

P. Naujokaitis

PATEVIAI.

Pasaka

Isz tikrų atsitikimų, paraszyta
Aleksandro Gužucio.

(Tąsa.)

Sukruto perdėtiniai valsčiaus – liepė pributi vaikams, apart Jurgio Rugucio, kuriam žinios nedavė, ir su szaukė valsčiaus susirinkimą, o starszina su kitais perdėtiniais, apsivilkę mundierais, naczelniko laukė.

Isz vakaro priesz dieną paženklią iszėmimui numerių, perdėtiniai laukdami naczelniko stovėjo ant kelio ties namais rėdystės – pasirodė debesys dulkių ir po valandai atlekė raitas, praneszdamas apie pribuvimą naczelniko, o po kelių minuczių, sustoję pakinkytas keturiais arkliais koczias – nabagai valsčiaus arkliai, apdengti putomis prakaito, szonais lekavo.

Kocze sėdėjo nutukęs naczelnikas, o greta su vežėju talpinosi kareivis Jegoras, augalotas vyras, su ilgais usais ir raudonu, kaip pinavija, veidu – tasai galijotas turėjo persvertą per petį nagaiką, kuri tankiai davėsi just karaliskiečiams, ypacz kada Jegoras buvo įtraukęs arielkos, o sriau bė aną kaip jautis brogą.

Naczelnikas prie pagelbos starszino ir rasztiniko, svarbiai lipdamas isz vežimo, garsiai pasakė: „zdrastvuite! re-beta“ – sveiki! vaikai; o visi atsakė: „zdravia želaem Vasemu Visokoblakorodiju“, sveikatos velyjam! jusu mylistai.

Vakare seklyczioje rėdystės, sėdėjo naczelnikas, gerdamas arbatą, ir stovinczio rasztiniko užklausė: – kas pas jus girdėtis?

– Viskas gerai jūsų mylistai.

– Ar prie iszėmimo numerių, susieis reikalingieji vaikai?

– Reikia tikėtis, kad be

prievartos neateis.

– O ką jus veiksite su atidavimu, prigulinczio skaitliaus rekrutų?

– Reikalingūs žmonės suimsim ir pristatysim.

– Žiurėkit, kad paženkliam laike, butu atlikta rekrutija.

Pasistengsim laiku atlikti – mes norėjome praszyti pavelyjimo, keletą geresnių vaikinių iszliūsti, o į jų vietą pristatyti palaidunus ir vagilius, katrų perdaug priviso – kalbėjo rasztinikas.

– Veizėkit, kad nebutu kliudzių, ir viską prigulincziai atliktumete – tarė naczelnikas, gerai supratęs dėl ko keletas vaikinių yra geresniais už kitus.

– Viską patogiai atliksime jūsų mylistai.

– Padūti man suraszą tų, kuriūs norite iszliūsti – pasakė naczelnikas.

– Szitai suraszas – tarė rasztinikas padūdamas popierą.

Naczelnikas, perskaitęs popierą, atsiliepė: „paveizėsiu ar verti bus iszliūsavimo?“

– Verti yra, jūsų mylistai – tą isztaręs rasztinikas, tylomis keletą žodžių pasakė, o naczelnikas ženklui sutartės, galva linktelėjo.

Ant rytojaus susiejo susirinkimas valsčiaus, atėjo ir keletas vaikinių, nors prigulinczių rekrutijai, bet į karūmenę visiszkai nesugabių; nės buvo szlubi, kuproti, kurti ir berankiai, o isz sveikų vyrų, nei vienas neatejo.

Prasidėjus ėmimui numerių, katrą tik sveiką paszaukė, tai buvo atsakymas, nėra jo, ir už neatėjusį traukė numerį starosta; o kada pavadino Jurgį Rugutį, tai už jį starosta iszėmė numerį 7-tą, pagal kurį Rugutis papūlė į skaitlių rekrutų.

Isz asztūnių (kaip rasztinikas vadino) geresnių vaikinių, pripažinti buvo: du kureziais

du nūmariu mirsztancziais ir vienas iszbludusiu, o trys iszėjusiais isz metų, ką aiszkiai liudyjo metrikai.

Tarp mūsų kalbant, visi asztūni vaikai, buvo sveiki kaip ridikai ir metūse pritaikausi rekrutijai – kaip galėjo rasztinikas gauti neteisingus metrikus? tai paslaptis, kurią iszaiszkinsim žodžiais Szekspiro: „yra daigtai, apie katrūs nesapnavosi mūsų philiozophams“.

Pasibaigus iszėmimui numerių, naczelnikas sekretnai prisakė, kokioje dienoje tur būti suimti vaikai prigulinti rekrutijai, o patsai gerai ratūtas, į kitą rėdystę iszvažiavo.

VIII.

Szaltis apkaustė ledų upes ir ežerus, o sniegas apdengė žemę – adyna deszinta vakaro; naktis netamsi, nės szvietė sniegas ir milijonai zvaigždžių, kurios mirkeziadamos akyvai veizėjo į mūsų pakalnę, kur daug yra vargų ir aszarų, o mažai laimės ir džiaugsmo. Tulūse karaliskūse kaimūse ir viensėdijose, girdėtis kliagėsis, szauksmas ir raudojimas – kokia tai nelaimė, isztiko ramiūse užkampiuose Lietuvos? tai atsiūsti nū rėdystės vyrai, gaudo rekrutus.

Visi jauni vyrai, reikalingi ar nereikalingi buvo atsargoje; dėlto vieni gynės nū užpūlusių, o kiti isztrukę, su kirviais ir pagaliais rankose, bėgo į girę per užtvarus ir klūnus – buvo ir tokių, kurie nės pėję apsiauti, basi sniegu szveitė.

Vejas uždamas girioje, krėtė sniegus nū egliszkų – tankiame eglynaityje kurianos ugnis, prie katros talpinosi keturi jauni vyrai; vienas isz jų suvyniojęs kojas kailinias dziovino autus, antrasis ant medinio jieszmo kepė laszinius, tretysis rudydamas pypkį, rankas szildė, o ketvirtasis, genėdamas pargriuvusę sausą eglę, ugnį kurstė – prie tų

gyventojų girios gulėjo kirviai ir tarbos su maistu, o taipgi stovėjo atremtos prie medžio dvi sžaudyklės (strielbos).

— Ar girdi! Jonuk, ar greitai iškeps laszieniai? asz kaip szuva esu alkanas — tarė džiovinantis autus.

— Buk kantrus Tamoszėli, tūjaus iškeps atsakė kukorius.

— Aczių Dievui! kad nū tų pagonų gavome išstrukti — vyrāms apstojus triobą, matau: kad nei per duris, nei per langą jau neiszbėgsiu; tai užlipęs ant viszkų, nėriau per kurtinį, o nū stogo szokau tiesiai ant galvos seniui, stovincziam su pagaliu — sutremptas į sniegą pradėjo gvoltu szaukti, o asz tūm tarpu, atsiduriau girioje — kalbėjo Jonuks.

— Szustras esi, Joneli! — asz neturėdamas kur dingti, palindau po apverstu prieangyje kubilu, o kaip tik vyrai, manęs jieszkodami, susigriovė į seklyczią ir strovinę, tai nuvertęs kubilą szokau per duris, o kolei pradėjo vytis, buvau arti krumų, ir parodęs szpigą persekiotojams, į girią nukuriau — sakė Tamoszius.

— O tav, Baltriau kaip nusidavė išstrukti? — paklausė draugai.

— Man buvo truputį szilcziau kaip jums — neturėdamas kur pasislėpti szokau ant viszkų — ten buvo du vežimai pliauskų, o kaip tik vyrai suėjo į prieangį, tai pradėjau laidyti pliauskomis ir tūjaus visus szvariau laukan; tada nuszkęs nū viszkų, su atlaužta dvivamzde strielba pūliau per duris, ir neprisileisdamas artyn, išstrukau — tarė Baltrus.

— Asz išzgirdęs lojanczius szunis, greitai apsiredžiau drabuziais Katriukės, ir užsigaubęs skepeta, bėgau su viedru prie szulinio, o taip pasisekė išstrukti — sznekėjo kurstantis ugnį nedidelio ugio vaikas.

Bepigu tav, kad tų esi ma-

zas, ir galėjai į mergą pasiversti — atsiliepė draugai.

Iškepus lasziniam, keturi vyrukai dagavę iš tarbų dūnos ir druskos, vakarienę gardžiai valgė.

Toki ir tam paveidus apsi-reiszkimai, buvo paprastais laike gaudymo rekrutų.

Dabar paveizėkim, kas tą vakarą dėjosi viensėdijoje Pakalneje? — Jurgis Rugutis drauge su Stumbriu vijo virves, patėvis drožė vinis grėbliams, vaikai panczius suko, Galbogienė ir mergaitės verpė. Buvo deszimta adyna, už valandos visi rengėsi eiti gulti, o Galbogis labai nesiramino ir tankiai veizėjo į langą.

Kas žin kas pabalde duris, o veidas patėvio aiskino džiaugsmą.

— Jurgiuk! paveizėk kas ten baldosi — pasakė patėvis.

Išėjus Jurgiui į prieangį, starosta Siakutis atsiliepė: — leiskit! nuszalom.

Kada Rugutis atidarė duris, starosta įėjęs į prieangį, paklausė: „ar tu czion esi Jurguti“? kada Jurgis atsakė „asz“; tai Siakutis užmetė ant galvos vaikinų milinį burnesą, o tūm tarpu keturi vyrai pagriebę Rugutį, iszneszė į szlaję ir, sukirtę arkliams, greitai nuvažiavo. Nelaimingas vaikas, tik sykį suspėjo suszukti: „gelbėkit!“ — iszgirdę szauksmą namiszkiai, visi isz triobos iszbėgo; bet ant kelio nieko nebuvo.

Motina su vaikais graudžiai verkė, o Stumbrys keikė neteisingus perdėtinius, ir atvirai sakė: kad Judoszius patėvis vaikiną iszdavė — ant galo Stumbrys prisiegdamas žadėjo mylimą Jurgutį iszgelbėti nū rekrutijos, ir kaltinėjams atkerszinti.

Patėvis slėpdamas džiaugsmą kalbėjo: „Stumbry! nus-tok tauzyti — asz nieko nežinau ir nenorėjau, kad Jurgį po rekrutais paimtu“.

— Tu! tu! Judosziū! esi

iszdavėju vaikiną — atsiliepė Stumbrys.

Ant rytojaus Stumbrys tylomis kalbėjo Galbogienei: „neverk ir nesirupink motin; asz Jurgutį iszgelbėsiu! taip man Dieve padėk! ir visi szventi — dabar eisiu dasizinti, koku budu Jurgutį prie rekrutijos pritraukė?“

— Eik Elizeuszi, o jeigu reikės pinigų; tai keletą desėtkų rublių asz dūsiu — sakė Galbogienė.

Pas maną dar yra truputį pinigų, tūm laiku užteks — tarė Stumbrys ir ausztant isz namų iszėjo. Pirmians nuszlubavo į Kalnuczius prie Danielienės, kur apsakęs apie atsitikusę nelaimę, užtikrino, kad Jurgį iszgelbės — Danielienė didelei susirupino, o Rozalytė graudžiai verkdamas praszė motinos ir Stumbrio, kad mylimą vaikiną gelbėtu.

— Nebijok mergele! par-griž mylimasis tavo, ir po trijų karalių atliksime veseilę — kalbėjo Stumbrys ramįdamas Rozalytę; o iszėjęs isz Kalnuczių nusidangino ten, kur buvo laikomi suimti rekrutai — sargai gavę du auksinu ant arielkos, pavelijo Stumbriui pasimatyti ir pasikalbėti su Jurgiu. Senis iszvydęs mylimą vaikiną savo, geležiniais pancziais aklinau prikergtą prie kojos sargo, verkė kaip nuplaktas, hucziavo Jurgį ir tylomis pasakė: „nebijok vaikeli! asz tavę iszplėsiu isz nasrų tų Baraboszių“. — Atsi-sveikinęs Stumbrys, nuėjo į karczemą, esanczią netoli rėdystės, o ten apsidairęs, savkalbėjo: „kad tik rascziau Zuikį neperdaug girtą, tai jis man dūs rodą, ką reikia daryti. — Zuikio karczemoje nebuvo, tik sargas rėdystės Mickus, už tuszczio stalo sėdėjo rukydamas pypkį.

Stumbrys pasveikinęs Mickų atsiliepė: „ar girdi brolau, gal iszgersim po laszelį?“

— Nū prieteliszkos drau-

gystės asz niekūmet neatsisaukau.

— Ickau! puskvortę nugrynutos.

Szinkoriui atneszus plėczkutę arielkos ir stiklėlį, Stumbrys užgėrė Mickų, o tasai neverczemas keletą kieliszkų iszlenkė. Tada Stumbrys pasakė: „tu brolau parėjęs namon sznabždelk Zuikiui, kad czionai ateitu.

— Gerai, brolau — asz tūjaus pakviesiu Zuikį; bet turėsi ilgai laukti, nės rascztiņkas liepęs jam nutraukti batus, užspyrė nebaga raszyti.

— Ką dabar daryti, palauksiu — isztarė Stumbrys, o Mickus padėkavojęs draugui už priėmimą, linksmas nuėjo į rėdystę.

Dabar prigul mums pakalbėti apie Zuikį, kurio Stumbrys laukė. — Kajetonas Zuikis apsenęs žmogelis, kitkart buvo urėdniku ir gerai pasivedė; bet įpratęs labai gerti arielką, nustojo urėdnikystės ir visiszkai pavargęs valkiojosi po svieta, už menką mokes-tį raszydamas kaimiszkose rėdystė — kakta ir akys Kajetono rodė protą, bet raudonai mėlyna nosis, su tokiais spūgais ant veido, aiskino girtūklystę; paprastai nudriskęs, dėvėjo mėlyną surdotą, su rausvomis rankovėmis ir zalia apikakle, tur buti atmintis senovės urėdnikystės, o prie tų gi parėdų pridėjus nuplyszusią kepurę su perplėsztu mūtiku, ir batus suraisziotus virvutėmis, turėsim tikrą paveikslą to nelaimingojo žmogaus.

Zuikis budamas blaivu puičiai rasczė, numanė visus įstatymus, suprasdavo kozną reikalą, ir už puskvortę arielkos, ne vienam davė gerą rodą, kurios ir prie advokato už pinigų negautu. — Kajetoną žmonės praminė Zuikiu dėlto, kad jisai bėgo į karczemą susikuprinęs, truputį raiszūdamas, ir žinysniais paveidžiais szūliams zuikio, o regiantieje

taip bėgantį Kajetoną, kalbėjo: „zuikis jau bėga į želmenis“. – Pravardė Zuikis patiko Kajetonui, todėl slėpdamas tikrą pravardę, garsino savę Zuikiu, ir po tą pravardę, žinomas buvo visoje apygardoje.

Zuikis vadino arielką titnagu, dėleito (kaip jis sakė), kad atsigerus arielkėlės, akys kibirskztis beria. – Tasai vargšas sugriebęs pinigų, kūgreičiausei neszinosi į karciziamą, kur įpūlęs, mesdamas žydui atnesztas kapeikas, šaukė: „na! Iekau Judosziau! – dūk szian titnago! su visu pasigėręs, Zuikis /guldavo augštinįkas po stalų, ir muszdamas kojomis į apaczią stalo dainūdavo: „Oi zuikelis nabagėlis! atsigerė titnago iš vargo;

„Už pinigų savo, o ne ant bargo.

„Dievas iš savo malonės,

„Dūs kailinius ir rankoves.

Prisiartino vakaras o Zuikis nepasirodė karciziamoje; Stumbrys nesiramino, ir gal szimtinį kartą pažiūrėjęs per langą, išvydo atbėgantį Zuikį. – prasidžiugęs senis pasitiko laukiamą svetį, ir įvedęs jį į atskirį kambarį, liepė žydui atneszti butelį geros arielkos ir keletą bulkių.

(Toliaus bus).

Margumynai.

Apsakymas gydytojo. Pildydamas pareigas kalėjimo gydytojo mieste Clayland — apsako žinomas mum Dr. N. — buvau liudinįku atsitikimo, gal pirmo savo skyriuje.

Tula sena, šeszesdeszimts metų moteriszkė, paliko nukaltinta ant pakorimo už nužiurėjimą žmogžudystėje. Kalėjimo kapelijonas negalėjo gauti rodos su ja. Buvo kurczia ir nejautria ant visokių žodžių suraminimo ir atvedimo į susigraudinimą. Išrodo, kad neturėjo daugiau supratimo apie smertį už gyvulį, vedamą ant pjovimo pas mėsini-

nišką. Persistatymas (fantazija) jos, išrodė, suvis turėjo būti apmires.

Dienoje priesz išpildymą smerties bausmės, vakare, atsiuntė pas manę kalėjimo daziurėtoją. Buvo tai Lapkriatyje, taigi kaip visada apie tą laiką, lietų lijo upeliais, o szaltas vėjas perėmė iki kaulų. Kada įėjau į kalėjimo karitorijų, užtikau nukaltintą prieszai geležine tvora užkalta langelį, dairancziąsi į tamsų, debesiais aptrauktą dangų. Dėl tų, kurie žinojo dalykus piktadėjystės, ta moteriszkė nebuvo verta pasigailėjimo, kadangi žmogžudystė per ją papildyta atsizenklino žvėriszkumui ir baisybei; vienok toje valandoje ant tikro perstatė išzziurą, vertą pasigailėjimo. Išzgirdus mano žingsnius, tūjais atsikreipė.

— Daktare — tarė — ar tai tiesa, kad ryto turu būti pakarta?

Sunku buvo atsakyti ant tokio užklauso, taigi linktelėjau tiktai galva.

— O ar toli nū czia iki kar-tuvių?

— Apie penkesdeszimts žingsnių, prieszai kalėjimo vartus.

— O, o, atsimenu gerai tą vietą — suszuko. Kada buvau dar mergaite macziau, kaip korė tenai Thomą Nowisą.

— O ar asz pėkszczia tenai turėsiu eiti? — po valandėlei užklausė.

— Taip mislyju — atsakiau.

— Tai gerai, daktare. Ar gali man padaryti vieną, vie-nitėlę mylistą?

Atsakiau, kad viską, ką tiesa pavelyja ir ką galėsiu, gatavas esiu padaryti.

— Gerai, ba matai, daktare, ryto bus lietaus, tai nėra abejonės, o asz kaip gyva neturėjau dar szilkinio lietsargio. Taigi parupink man toki lietsargį ant rytojaus!

Žinoma, kad neatsakiau. Akys jos žibėjo linksmybe ir,

kaip man paskui pasakojo daziurėtojai, praleido naktį suvis ramei. Pabudus ant rytojaus iš ryto, tūjais paklausė daziurėtojų, ar lietų dar lyja. Aplaičius patikrinantį atsakymą, labai nusidžiaugė. Atskaitymas isztarmės ir kitos ceremonijos nepadarė ant jos jokio sujudėjimo, vienok niekados neužmirszu iszreiszkimo perėmimo, kokis pasirodė ant jos tamsaus veido, kada jai padūta naujas, szilkinis lietsargis. Iszskėtė jį ant tų pėdų, ir visu keliu iki kartuvių laikė ant savo galvos ranka, kuri jeigu drebėjo, tai ne iš baimės, bet iš sujudėjimo, esiu persitikrinęs.

N. Y. Record.

— Ne vienam gal but žingeidu žinoti kokio amžiaus da gyvena nekurie gyvūliai. Ir taip gyvena metų: voras 1, bitė 4, voverė 7, zuikis 7—8, kralikas 9—10, ungūrys, oszka ir avis 10, strazdas 10—12, fazantas 15, lapė 16, antilopas 15—18, bezdžionka 16—20, katė 18, vėžys 26, karvė, kiaulė, karvelis, vilkas, kanarka, elnes, meszka 20, asilas 20—25, szuva 23—28, tigrisas 25, arklys 25—30, bobrius, žąsis 50, verbliudas 50—60, erelis, varna, krokodilius, pelėda, povas, czerepokas, gulbė 100, karpa (žuvis) 100—150, slo-nius 150—200. Parodo prie szios statistikos faktą, kad bezdžionka daugiausei į žmogų panaszi, nei suartinime neda-eina to amžiaus ką žmonės.

DAINOS

Surinktos Panevėžio pavieta.

I.

Tykas oras be vėjo,
Laksztingėlė cziulbėjo; —
Cha, cha-ha...
Laksztingėlė cziulbėjo*)
Aplink svirną vaikszcziujo.

*) Po kiekvienu posmu dainūk:
„Oha, oha-ha“ su antra eiliukia žemiau.

Ten Justinas jieszkojo;
Daryk Juste dureles,
Asz atszalau kojales:
Eisim gulti Justina,
Dabar niekas nežino.
Davė Justė man varszkės
Liepė niekam neszneket'.
Gied' gaideliai ryliūja,
O Justina karszcziūja;
Vėversėlis suczirszkė
Nebemiela nė varszkė,
Kaip jau miela sujudo
Ir tėvelis pabudo:
Tėvas duris atvėrė
Žent's per langą marmėjo.
Eina tėvas ulyczion
Susitinka netyczion;
Tėv's į ranką bizuną,
O Justė buk nežino;
Kaip jau sykį sunėrė:
Tūj' sakytis pradėjo
Su Jūzuku gulėjo
Czebatėlius žadėjo.

Užraszyta 1894 m. nū bernuko
Ant. Gluszoko iš Terebėkisz-kių, Pompėnų parapijos.

II.

Rupinasi motinėle
Rupinasi sengalvelė:
Kur nudūti dukrialę.
Ar už dvaro dvariszkėlio,
Ar už miesto mieszcziionėlio,
Ar už jauno bernuzėlio?
Nė už dvaro dvariszkėlio,
Nė už miesto mieszcziionėlio,
Nė už jauno bernuzėlio.
Ir nudavė motinėle
Po zaliaja velėnėle
Tarp jūdųjų žemelių.
Rupinasi motinėle:
Koks iszdygo žolynėlis
Ant dukrėlės kapelio.
Ant kojalių lelijėlės,
Ant szirdelės palevėlės,
Ant galvelės ruteles.
Klausinėja motinėle:
Kas nuraiszkė žolynėlius
Ant dukrėlės kapelio?
Brolis raiszkė lelijėles,
Sesū raiszkė palevėles,
O bernelis ruteles.

Užraszyta 1894 m. nū mergaitės Barb. Ventskunaiczios iš Rėklių, Senamieszcziio parap.

Stabmeldis

Apysaka.

Parasžė Vaikas.

Umai vienas balsas, lyg trukus styga,
 Suszuko taip aiskiai, taip gailiai,
 Kad dvasios jame iszsireiskė jiega,
 Kurią kancijos sužeidė peiliai.
 O paskui tą kitas atsiliėpė tūj,
 Drebejo, lyg kilęs isz kapo:
 Grumojo isz pradzių, paskui jau nustoj,
 Ant galo, baisenis da tapo.
 Umai manę apsiaupė aiskiai szviesa,
 Giria lyg į dangų pavirto —
 Ir krito ant žemės szaka atskelta,
 Paskui stūmū aržūlo tvirto.
 Drauge kreivas žaibas virsz mano galvos
 Žemyn nuviliojo perkuną.
 O aidas ilgai kaukė bepaliovos,
 Pajutęs padangėj' galiuną.
 Potam netoli tarpu medžių szakų
 Lyg kasžinkas atsidusėjo —
 Ir valandą buvo ramu ir tyku:
 Lyg vėtra pailsus silsėjo.

Umai ginklus skambant szalyj' iszgirdau:
 Viens balsas lyg sunkiai prabilo,
 Paskui lyg kas pūlė, lyg užmusztas jau
 Ir viskas pavymu nutilo.
 Asz szokau pirmyn beveik be atminties —
 Klupau, puldinėjau ir slydau —
 Ir tarp apszvistos gaisru žaibo nakties
 Sztai kokį paveikslą iszvydau:
 Kaip aržūls pargriautas ant žemės gulėj'
 Aplietas kraujais Vasavydis,
 Kaktoj' jo raudona žibėjo skylė —
 Kraujūs savo maudės paslydęs.
 O koja užmynęs ant jojo krutų
 Ir kirvį į augsztį iszkėlęs,
 Baisus ir galingas ir silpnas kartu,
 Iszbales stovėjo szeszėlis.
 Plaukai jo balti, sutarszyti, ilgi,
 Inirszusio blaszkomi vėjo,
 Taip baisus! taip lygiai, kaip tavo, toki! ...
 Ranka pakelta jo drebejo...
 Ir akys žėravo — krutinė nūga,
 Lyg vilnys ant Nemuno supos,
 Ir pragaro keiksmiais, — dangaus gal malda
 Drebejo sujuditos lupos.
 Sztai jojo ranka jau pakilo augszcziau,
 Jau kirvį nuleisti jis rengias':
 Asz viską tartum per miglas pamacziau —
 Smogiau jam į kaktą prižengęs.
 Pavymu sriovė kraujų jojo szilta
 Ant veido tūjaus man užtiszko —
 Ir veidas szeszėlio — raukszlėta kakta,

Kaip audeklo sklypas iszblyszko,
 Paskui tirsztį — tamsus kraujai isz žaisdos
 Akis jo ir plaukus aplaistė,
 O vėjas inirszęs jūs bepaliovos
 Subrūztus draskė ir sklaistė.
 Asz bėgti norėjau — prie kaklo jis man
 Prisiglaudė — sutepė krauju —
 Ir tarė: „O, aczių!.. kraujų sziluma...
 Jau nieko asz nereikalauju“...
 Asz pūliau ant žemės apsvaigęs visai
 Ir laukiau nū jo smogio umo;
 Stovėdams arti tik pasakė jisai:
 „O, aczių!“ be jokio piktumo.
 Da nusiszypsojo, o mano szirdis
 Ir gyslose kraujas sustingo,
 „O, aczių! tav aczių“ kartus da kelis
 Pasakė ir tamsyje dingo.
 Ir ilgai jo balsas da girioj' skambėj',
 O aidas atgal jį grąžino,
 Bet sztai visa žemė iszsyk sudrebėj':
 Ir aidą perkuns sumalszino...

Prikėlęs Vasavydį alpstantį greit
 Užkėliau, nors sunkiai ant žirgo,
 Ir sziaip taip padėjau namon jam pareit, —
 Namiej' kunigaikstis apsirgo.
 Nevaldė savęs — vis blogesnis kasdien:
 Pabalo, kaip sniegas veidas jojo;
 Sapnūdamas grumoti ir szaukti pradėj'
 Ir ilgai nabagas klejojo.
 Ir sykį pradėjo kalbėt per sapnus —
 Szirdis jojo baisiai tviskeno:
 „Ringentis ne mano... ne mano sunus!...
 Blaivutė... duklė... bet ne mano!“...
 Asz jo klausinėjau!... meldžiau net asz jo —
 Pasakė man sykį pasveikęs:
 „Žinok, kad Blaivutė ne tavo seslė,
 O tu neesi mano vaikas!“

Žiurėkie, seneli! tie žodžiai manę
 Iszvijo isz vietų mieliausių...
 O kas mano tėvas? seslė? — nežinia! —
 Kur dingsiu asz? kur asz keliausiu?!
 Seneli! bet tu visazinis esi!
 Miglas nū akių man nuvyti —
 Tav praeitė kožno, kaip saulė szviesi —
 Ir ateitą kožno iszvysi!
 Bet kas tav? blakstienos jau szlapios, jau sztai
 Ir aszaros akyse žiba —
 Vai kam tu verki? juk tu verkt užpratai:
 Malszykie liudnumą vėlybą!

Įpūlusios akys szeszėlio zvilgėjo,
 Girdėt, kaip szirdis jo krutinėj' dundėjo,
 Pakėlęs rankas, jis kalbėjo iszleto:
 „Nėra taip laimingų žmonių ant szio svieta,
 Koki busit' judu... abu tikri broliai,
 Tu ir Blaivutė... silsėsite toliai,

Pakol neisznyks visos riogsanczios kliutys
Ant kelio jūs laimės — suvystyti busit,
Kaip mažas, da motiną žindas vaikutis:
Nieko nekentėsit ir nieko nejusit...
Paliudik žodžius mano, tvirtas Pikūli!
Kaip tik tai szezėlis nerimstantis tarė,
Bematant aplinkui szviesu pasidarė
Ir žaibas suszvitęs isz debesio pūlė,
Pavymu ir aržūlas tvirtas suskilo —
Ir vislab, tarytum užkeikta nutilo:
Dangus prasiblaivė, pazaras praszvito,
Rytinė rasa apszeciai isz dangaus krito.
Szezėlis tiktai sužeravęs akimis,
Iszvyko. Keleivis da ilgai stovėjo.
Ir sztai jau nutilusio atnesztas vėjo
Tartum isz po žemės, pusiau jau užkimęs
Toks balsas iszlėto skambėjo:

„Ar da ne? sakykie, kada bus, kada?

Asz ilgai geidžiu, lukuriūju —

Ar be pasekmės bus jau mano malda?

Kada tu sutiksi su jūju? —

„Palauk tik! paszvēsiu, paszvēsiu, paszvēsiu!

Nors jurėse aszarų savo paskėsiu!“

Tūjaus balsas kitas atsakė iszlėto.

Nė aidas atsakymo to netikėto

Neantrino, nės jau užkalnų, toli

Auszros spinduliai pasirodė keli.

II.

Ten amžinos girios prie ežero tuno —

Tenai stovi rumai galincziaus Perkūno:

I aržūlą ten jo kulka nesudūs —

Ir vėjas nejudys bangą niekados:

Tas diev's niekados dangaus nekentė szviesio —

Priesz audrą silsėdamas jieszko pavėsio.

Nū ten netoli Vasavydzio pilis

Pavėsyje girių galingų stovėjo.

Saulutės ikszioliai nėjoks spindulys

Per medžių virszunes ant jos neužėjo:

Ir tamsyje riogso galingi stiebai,

O jūs kaip kada tik apszviečia žaibai,

Arba spindulys nū ilgujų ulyčių

Sumirga ant sienų pilies isznetyčių

Ir viskas isznyksta — tik lyg žiburiai,

Neilstanczios akys teirauja žvairiai.

Jau mėnū ant regraczio saulės n'iszvydės,

Pats kiesz į virszų ragus isz po žemės, —

Pazaras į vakarus slenka aptemęs.

Tankiamjam sode vaiksztinėj' Vasavydis,

Ginklūtas, tartum ant karės pasirengęs.

Jo akys iszkeltos dažnai į padanges,

Lyg nori patirt' debesų jūdų taką,

Ar nori iszgirsti, ką paukszcziukai sav szneka,

Kurie aržūlūse iszlėto cziulbena,

Vaikams ant nakties atgabėdami peną.

Iszlėto galingą sztai suraukė kaktą

Ir metė į szalį žibanczioms akimis:

Iszgirdo tarp medžių kaszin keno sznektą.

Balselis, lyg sziadien padangėse gimęs,
Gailingai ir graudžiai skambėjo iszlėto.
Ir pats lyg gražumo savo netikėto
Stebėdamasis, jau sustoj', — nedainavo;
Paskui da liudnesnė jis stygą užgavo,
Paskui vėl linksmyn, jau net rodosi jūkias,
Kaip kilus svajonė, į augsztį iszkilo, —
Ir sztai netikėtai nutruko, — nutilo.
Matyt' kunjgaiksztis nevisada tokias
Girdėdavo dainas, nės galvą nuleido
Ir klausė arti jas kartojančio aido,
Kuris da dainavo, — umai tik suriko
Ar oszdams iszlėto tarp medžių isznyko.

Vasavydis lindo į tankumą sodo:

Gal jam jau gėrėtis gamta nusibodo,

Svajonėm's gal liudną nenor' malszyt dainą

Gal bijos, kad mėnū ant jo jau užėina

Ir savo szviesa jojo plaukus pakaltys;

O gal karsztą kraują jau erzina szaltis:

Tik galvą nulenkęs žemyn, greitai žengė.

Umai szale jo kaszin kas susznabzdėjo,

Tykus vysai oras: tai ne kvapas vėjo —

Liudni aržūlai szakomis lyg ką dengė.

„O kas czia? užklausė jis greitai, o kas czia?“

„Tai tu czia, Blaivute? tu manę sekioji!“ —

„Asz norint ne sekezia, visur tavę raszczia!“

Iszszokus isz krumų ji greitai atsakė,

Ant kaklo jam pūlė ir apsikabino,

Abudu pajuto, kaip szirdys jų plakė.

Blaivutė jo sutersztus plaukus dabino,

Szukavo rankutėmis ir į szalis sklaistė,

Ir veid's Vasavydzio iszlėto praszvito;

Tartum kaip sutemusi debesio skraistė

Greit veidą atdengia dangaus apdabyto,

Kur žvaigždės szlapiomis akutėmis žvilga,

Taip akys jo aszaroms greitai užėjo —

Ir jų Vasavydis nutrint nemokėjo.

Abudu tunėjo taip valandą ilgą.

Paskui nū jos prieglobstės iszsiliūsavęs,

Jis aszaras braukė nū veido ir tarė:

„Blaivute, ką jis tav tiek gero padarė?

Sakyk: ar nenorėjo ką gauti nū tavęs,

Ar pats jisai gal tav ką nors prižadėjo,

Kad tu taip liudna, nū to syk, kaip iszėjo?

„Kas toks? ar Rimgentis? Blaivutė užklausė,

O, asz nežinau: jis man mielas tik buvo,

Iszvykus jam, mano szirdis lyg sudžiuvo.

Juk tėvas, juk motina mano mielčiausia! —

Sakiau sav, bet balso szirdis nepaklausė,

Ir mano mislis paskui jį selina

Ir nežinodama vargus jo dalina.

Szirdis mano kenczia — tu ją suramysi: —

Juk jis da sugrįžsz, juk tu jį sugrąžysi!“

Tai tarius, ant kaklo jam apsikabino

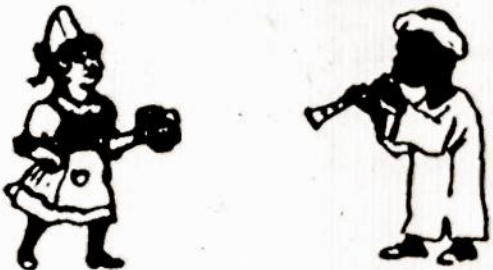
Ir laukė, kad jai į ausis pasakytų —

(Toliaus bus.

Patarles.

Tyla geresnė, ne kaip byta.
Tinginy ir kelią su koja
rodo.

LIETUVIAI IR LIETUVAITĖS Pikninkas!

Plymouth'o trys draugystės isztaiso pikninką 23 dieną Liepos (July) mėnesio ant Hanover Park, kuris randasi tarpe Wilkes-Barre's ir Nanticok'o. Taigi užpraszone visus lietuvius ir lietuvaites kaip vietinius, taip ir isz aplinkinių miestelių imti dalybumą sziam smagiame pasibovyjime. Bus labai linksma ir gražu, kadangi apart szokių prie pirmos klesos muzykės, bus įtaisomos zobovos, kaipo tai: visokios lenktynės, galynės didelių ir mažų, trauktnės ir visokios, kas tiktai ką geriau iszmislys. Isztai-sant tokį pasilinksminimą, pasitiki-me, jog neatsizadės tą dieną pributi ant Hanover Park ir pasidalyti ta linksmybe nei vienas, kaip jaunikiai su savo panelėm, taip ir pacziūti vyrai su savo visom šeimynom.

Pradžia bus ant 10 valandos isz ryto ir trauksis iki vėlam vakarui.

Nūsirdžiai užpraszone visus
Komitetas.

Ant pardavimo!

Parsidūda didelė krautuvė visokių valgomų daigtų, kokių tiktai reikalaujasi dėl užlaikymo žmogaus gyvasties.

Yra geriausia vieta dėl lietuvių, ant dailios ir lygios ulyczios. Mes prekiaujame su lietuviais jau šeszi metai ir viskas gerai vedasi. Priežastis pardavimo yra ta, kad negalime švęsti Subatos dienoje, kadangi valgomi daigtai turi parsidūti kiek vieną dieną. Pardūdame savo krautuvę ant labai lengvų iszlygų, ir ji mum kasztūja į keturis tukstanczius, o mes pamažiname prekę ant vieno tukstanczio ir ligi penkių szimtų dolerių!

Norintis dasizinti apie viską, gal atsizsaukti ant szio adreso:

N. Surowicz
226 Penn Ave.
Scranton, Pa.

Ant pardavimo!

Parsidūda Hotelis, kuriame galima padaryti gerą biznį ir randasi ant geriausios vietos visame Plymouth'e.

Priežastis pardavimo yra ta, kad nori atsikratyti nū biznio.

Adresą galima dasizinti ant paczto arba mūsų rėdystėje. [27]

Galima gauti su prisijunti-mu szias knygas:

1. Istorija Katalikų Bažnyčios. Ji yra labai naudinga dėl perskaitymo kožnam katalikui. Kasztūja 1,00.
2. Trumpa peržvalga lietuvių darbu Amerikoje 1892 m. Ji iszrodo aiskiai lietuviszkų bedievių darbus ir podraug kaip katalikas turi nū jų apsisaugoti. Kasztūja 20c.
3. Valtis bei iszguldymas szventų evangelijų ir lekoijų ant visų metų su labai naudingais dvasiszkais skaitymais. Puslapių esti 896. Linkėtina kad kožno lietuvių namūse jibutu. Kasztūja — 1,50c.

pas Kun. A. Burba. Box 1053
Plymouth, Luzerne, Co Pa.

Kningos pargabentos isz užmarės:

Maldų knygų,

Aukso Altorius, arba Szaltinis dangiszkų skarbū 2.00 iki 3.00.
Garbe Dievui ant aukstybės „ „ „ \$1.50.
Balsas Balandėlės 1.25c., 1.50c. ir 2.00c.
Kninga giesmių arba Kanticzkos „ 75c.
150 Psalmu Dowido karaliaus ant paveiklo kanticzkų 75c.

Istoriškos dvasiszkos įtalpos knygų,

Gyvenimas Vieszpatis Jezaus Kristaus, 75c.
Istorija seno ir naujo istatymo su abrozėl. 15c.
Istorija seno istatymo „ „ „ 25c.
Gyvenimas Marijos „ „ „ 20c.
Menuo szwenziauselos Marijos Panos 30c.
Sopulė Motynos Dievo „ „ „ 20c.
Evangelijos supulkeis apdarais 1.00c.
Gyvenimai Szventųjų, ant visų metų kožnos dienos, pirma, antra, trecia ir ketvirta dalis už kožną dalį po „ „ „ 65c.
Gyvenimas szv. Benedikto Labro „ „ „ 10c.
Stebuklai Dievo Szvencz. Sakramente 40c.

Istoriškos knygų svietiszkos įtalpos.

Istorija Lietuvos „ „ „ 30c.
Trumpa senovės Lietuvių Istorija 10c.
Aplinkrasztis kun. Petravyczius į Vilniaus džiakonystės kunigus 1870 m. „ „ „ 5c.
Už ką mes lenkams turime būti dėkingi arba nedėkingi, graži knygutė kurioje apraszyta visi mūsų prietiekiai su lenkaisnų pat krikšto Lietuvos 5c.
Žiponas bei žiponė „ „ „ 40c.
Žirgas ir valkas „ „ „ 20c.
Vytautas didis Lietuvos kunigaikštis 30c.
Apie senovės Lietuvos piliis „ „ „ 10c.

Knygos poetiszkos.

Senkaus Jurgis „ „ „ 15c.
Vitolloranda, puikus poematas isz senovės lietuvių gyvenimo, 2 knygos 1.25c.
Dūnelaiczio pavasario linksmybės 10c.
Konra'tas Valenrodas „ „ „ 10c.
Tėvyniszkos giesmės „ „ „ 5c.
Jūkannos dainos „ „ „ 5c.
Naujos dainos „ „ „ 10c.
Birutės dainos „ „ „ 10c.
Tėvynainių giesmės „ „ „ 40c.
Petro Armino rasztai — eilės 10c.
Pagirėnų gobtuvės — teatraliszka 10c.
Ponas ir Muzikal, Drama penkiose permainose,

paraszyta Aleksandro Gužuczio, 15c.

Apyšakos.

Palangos Juze, linksni skaitymai „ „ 20c.
Kas taisybė tai nemelas puikios apysakėlės isz lietuvių gyvenimo 15c.
Istorijoje apie gražą Mageloną, dukterį karaliaus isz Neapolio ir apie Petrą kareivį 20c.
Pajudikime vyrai žemę, puikl apysaka paraszyta patrijotiszkoje dvasėje pagal vengriszką pono A. isz B. autoriaus knygutė „ „ „ 15c.
Pasaka apė Szaltabuzius (Jūkinga) 5c.
Žiemos vakaro adynėlė, vokiszkom raldėm 20c.
Muzikėlis „ „ „ 15c.
Valkų knygutė „ „ „ 15c.
Ant Nakvynės „ „ „ 5c.
Kalmynų pasaka 5c.
Kaukazo belaisvis 5c.
Kur melė, ten ir Dievas 5c.
Kas kaltas 5c.
Negirdėtas daigtas 5c.
Pasakojimas apie valtį ir jo rasztinjką 5c.
Senis Makrickas 5c.
Vakaras Tilviko pirktole 5c.
Gyvenimas Stopo Raudnosio ir kiti naudingi skaitymai. [ketvirta dalis „Szaltabuzius Senelio“] 15c.

Moksliszkai rankvedžiai ir kitokios knygos

Kninga dėl iszsimokilimo visiasvietinės kalbos 15c.
Aple buvimą Dievo „ „ „ 5c.
Grieszninkas priverstas metavotis „ „ 15c.
Pamokslai apie trušę „ „ „ 5c.
Talmudas ir mūsų žydai „ „ „ 10c.
Skala su kalba „ „ „ 20c.
Priesauszris „ „ „ 20c.
Kaip įyti pinigų ir turtą „ „ „ 20c.
Girtybė 5c. ir 10c.
Genių dēlė, graži pasakutė kur iszrodyta, kaip labai svietla slogina maskolių valdžia 5c.
Aple Dangų 5c.
Final ir jų gyvenimas, ir pirmutinė szalna 10c.
Lietuvos gspadinė 10c.
Zodynas kun. M. Miežinio \$200.
Naujas elementorius (1895 m.) aplarytas su puikiais paveikslais 15c.
Trumpa peržvalga lietuvių darbu Amerikoje 20c., dėl perkupczų po 10c.
Kalendoriai ant 1889, 1890 ir ant 1891 m. po 10c.

Įvairios dvasiszkos knygų,

Pamokslai ant didžiųjų metinių savencų ir didžiųjų nedėlios, 50c.
Tiesos Zodžel, 35c.
Pillotea arba kelias į maldingą gyvenimą 50c.
Pokilis Szventųjų „ „ „ 15c.
Iszguldymas metinių szwenczių labai naudinga knygutė 10c.
Mokslas Rymo kataliku „ „ „ 40c.
Kas yra grikas? „ „ „ 15c.
Nekaltybė „ „ „ 20c.
Vartai dangaus „ „ „ 15c.
Pekla, arba amžinas pragaras 75c.
Arlėka yra nūdat; su ilustracijomis 30c.
Garsas aple bajybes Dievo sūdo 25c.
Raktas į dangų „ „ „ 15c.
Didžioji nedėlia „ „ „ 5c.
Kaip Sumenija nuspakajiti „ „ „ 15c.
Vadovas į dangų „ „ „ 40c.
Prisigatavojimas ant smerczio „ „ „ 40c.
Draugija dėl duszių „ „ „ 5c.
Lietuviszkos mizios „ „ „ 10c.
Kasdieninė Maldos 5c.

Notos dėl partapijono.

Varpelis [valcas] 30c. Dėdienė [polka] 30c.
Sudiev [mazurka] 40c.

Paveikslai [abrozai].

Kražių skerdynė 50c. Paveikslas Gedimino 30c.
Paveikslas Vytauto 25c. Paveikslas Litanijos 25c.
Visoki Abrozėliai su maldėlėmis po 5centus.

KNINGOS EOCNOS SPAUSTUVĖS.

Lietuvos Istorija, nū seniausių gadyntų iki Gedimino D. L. K., paraszyta 1850 m. Simano Dankanto. Kninga pirma, gaunama už 1,50c.
Budis Senovės Lietuvių Kalbėnų ir Zemalczių paraszytas Simano Dankanto, gaunamas už 1,00.
Istorija Katalikų Bažnyčios, „ „ „ 1,00.
Europos Istorija su žiamapiais „ „ „ 50 ct.
Lietuviszkos Dainos isz visur surinktos 200c.
Pasakojimas Antano Tretininko paraszė vyak. Zemalczių Motiejus Valancziuskas, 25 ct.
Ponas Bartkus, paraszė kun. A. Burba, 20 ct.
Dievallis, apysaka szios gadynės 1,00 ct.
Apleka Dievo „ „ „ „ \$1,00.

Aukso Verzis, labai puiki drama „ „ 20 ct.
Du puikus apraszymaj apie nedorybę zydo ir piktą augynimą wajku \$1,00.
Eglė, žalczių karalienė ir iszgriovimas Kauno pilies 1882 m., du puikus dramatai paraszyti Aleksandro Gužuczio, 25c.
Istorijoje gražios Katrukos ir jos visoki atsitikimai 10c.
Iisto rije isz laiko Francuzkos „ „ „ 30c.
„ „ valnos Afrikoj „ „ 30c.
Isz po budelio kalavijo ir Kajimas, dvi puikios apysakos, ant lietuviszko perdėjo V. Stag. 40c.
Istorija Septynių Mokintojų „ „ „ 50c.
Jurgis Mitoslawskis „ „ „ 80c.
Juozapas Koniuszewskis, arba kankinimas Unijotų po valdžia maskoliaus 50c.
Kabalas talpinantis savyje visokius užminimus ir ant jų reikalaujanti atsakymą 10c.
Konstitucija dėl darbinjū „ „ „ 10c.
Namelis pustelniko „ „ „ 75c.
Nedorybes Rymo Ciesorių, istorijoje isz laiko „ „ „ 80 ct.
„ „ „ „ „ „ „ 80 ct.
Puikus apraszymaj tikru atsytkimu isz „ „ „ 40 ct.
„ „ czeau wajnos 1883 metu 40 ct.
Prawadnikas angeliskos kalbos neabdar. \$1,00.
„ „ „ „ „ „ „ 1,25.
Puikus apraszymas apie Lietuvą „ „ „ \$1,00.
Rinalda Rinaldinas „ „ „ \$1,50 ct.
Senowes apraszymas apie Duktery „ „ „ 50 ct.
Sumyszymas arba bajme tury dydeles akis 15 ct.
Gykra tojybe isz Suwaiku gubernijos 65 ct.
Szwiesia Dievo „ „ „ 25 ct.
Titkus Perą Karalius, „ „ „ 50 ct.
Užsystanawik ant to geraj „ „ „ 50 ct.
Witasir Korynna istorijoje isz laiko persekiojimo Bažnyčios S. per Deoklecijana 95 ct.

PATENTS

Promptly secured. Trade-Marks, Copyrights and Labels registered. Twenty-five years experience. We report whether patent can be secured or not, free of charge. Our fee not due until patent is allowed. 32 page Book Free. H. E. WILLSON & CO., Attorneys at Law, Opp. U. S. Pat. Office. WASHINGTON, D. C.

Kas nori atsigert gardaus Alaus ir kitokių saldžių, karezių ir kitokių skanų gėrymų, tegu užaina pas tikrą lietuvių Al. Maslauską.

Jis taipgi laiko didelę krautuvę visokių reikalingų dėl žmogaus dalykų ir mėsinyezių su szviežia mėsa ir riebiomis deszromis, tadgi nepamirszki-teatsilankyti: po Nr. 415, 417 ir 419 W. Main str., Plymouth, Pa.

LIETUVISZKAS Saliunas

Jūzo Miliaucko,

Szaltas alus, skanus gėrymai, gardus, cigarai. Smagi vieta dėl užėigos. Praszau brolius atsilankyti pas manę.

Jūzas Miliauckas,
MAHANAY CITY.

Paveikslas!

Nori gražų tautiszką paveikslą, nusipirk paveikslą „KRAŽIŲ SKERDYNE“. Kiekvienas lietuvis turintis nors kibirkisztelę tautiszko jausmo, privalo turėti savo namūse paminklą to kruvino atsiti-kimo. Prekė 50 centų.

Adresas: A. Ossowski,
337 Noble str., Chicago Ill.